

Vastuvõtmise kuupäev : 16/06/2026

Kohtuasi C-379/26

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

22. aprill 2026

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Tribunal de Instancia de Badajoz, Sección de lo Social, plaza judicial n.º 4 (Badajozi kohus, sotsiaalkolleegium, 4. kohtunik, Hispaania)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

9. märts 2026

Kaebaja:

Rogelio

Vastustaja:

Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS) (riiklik sotsiaalkindlustusamet, Hispaania)

TRIBUNAL DE INSTANCIA

SECCION DE LO SOCIAL

PLAZA N.º 4

BADAJOZ

(Badajozi kohus, sotsiaalkolleegium, 4. kohtunik)

[...]

[Eelotsusetaotluse esitanud kohtu, menetluse ja poolte andmed]

Menetlus 678/2024.

KOHTUMÄÄRUS

[...] 9. märts 2026.

[...] [Menetluskord]

ASJAOLUD

I 25. juulil 2025 esitas hr Rogelio advokaat Instituto Nacional de la Seguridad Sociali (riiklik sotsiaalkindlustusamet, INSS) vastu kaebuse.

Kaebaja palus kohustada INSSi tunnustama tema õigust saada lapse sünni- ja hooldustoetust, mis on ette nähtud töötajate üldseaduse (Estatuto de los Trabajadores) artikli 48 lõikes 4 ja kuninga 6. märtsi dekreeedi 295/2009 (real decreto 295/2009) artikli 26 lõikes 7.

II 20. novembril 2025 toimus poolte osavõtul kohtuistung.

III Pooled kuulati ära seoses vajadusega taotleda Euroopa Liidu Kohtult direktiivi 2006/54/EÜ tõlgendamist.

Täpsemalt selle kohta, kas kuninga 6. märtsi dekreeedi 295/2009 artikli 17 lõige 3 ja artikli 26 lõige 7, millega kehtestatakse erinev kohtlemine isadus- ja emaduspuhkuse puhul lapse surma korral, kui loode on viibinud ema üsas vähemalt 180 päeva, on vastuolus direktiivi 2006/54/EÜ artikliga 5 ja artikli 9 lõike 1 punktiga e.

IV [...] [Riigisisised menetlusküsimused]

ÕIGUSLIK PÕHISTUS

I Tuvastatud asjaolud

- 1 Hr Rogelio on abielus pr Inocenciaga ja nad eostasid tütre (Fátima).
- 2 39. rasedusnädalal toimus loote emakasisene surm, mis põhjustas enneaegse sünnituse 31. mail 2024.
- 3 Hr Rogelio töötab palgatöötajana ettevõttes RENOVABLES SAMCA, S. A. ja on maksnud sotsiaalkindlustusmaksid ajavahemiku jooksul, mida üldise sotsiaalkindlustusseaduse (Ley General de la Seguridad Social) artikli 178 lõige 1 nõuab taotletava hüvitise saamiseks.
- 4 Ettevõtte RENOVABLES SAMCA, S. A. peatas hr Rogelio töölepingu alates 31. maist 2024 kuni 19. septembrini 2024.
- 5 Hr Rogelio taotles INSSilt oma õiguse tunnustamist saada lapse sünni- ja hooldushüvitist.
- 6 INSS jättis selle taotluse 14. juuni 2024. aasta otsusega rahuldamata. Ta põhjendas oma otsust asjaoluga, et lapse surma korral enne tema sündi ei tule tunnustada õigust lapse sünni- ja hooldushüvitisele muul vanemal kui bioloogiline ema.

- 7 Hr Rogelio esitas INSSi otsuse peale vaide, mille INSS lükkas 5. juuli 2024. aasta otsusega tagasi.
- 8 INSS põhjendas vaide tagasilükkamist asjaoluga, et kuninga 6. märtsi dekree di 295/2009, mis reguleerib sotsiaalkindlustussüsteemi rahalisi hüvitisi seoses emaduse ja isadusega ning ohtudega raseduse ja rinnaga toitmise ajal, artikli 26 lõikes 7 „ei tunnustata seda õigust, kui laps sureb enne töölepingu peatamise või puhkuse algust“.
- 9 Hr Rogelio oli ajutiselt töövõimetu 10. juunist 2024 kuni 31. jaanuarini 2025. Haiguspuhkuse põhjus oli järgmine: lein surnult sündinud tütre pärast.

II Kohaldatav Hispaania õigus

- 10 Töötajate üldseaduse artikkel 48 reguleerib töölepingu peatamist töökoha säilitamisega. Punktis 4 on sätestatud:

„Sünd, mis hõlmab sünnitust ja lapse hooldamist, peatab bioloogilise ema ja muu vanema kui bioloogilise ema töölepingu 19 nädalaks.

[...]

Lapse surma korral peatamise aega ei lühendata, välja arvatud juhul, kui pärast kuuenädalase kohustusliku puhkuse lõppu taotletakse töökohale naasmist.

See õigus on töötajal individuaalne, ilma et selle kasutamist saaks üle kanda teisele vanemale.

[...].“

- 11 Kuninga 6. märtsi dekreet 295/2009 reguleerib sotsiaalkindlustussüsteemi rahalisi hüvitisi seoses emaduse ja isadusega ning riskidega raseduse ja rinnaga toitmise ajal.
- 12 Kuninga dekree di 295/2009 artikli 17 lõige 3, mis reguleerib emadushüvitist, sätestab:

„Lapse surma korral ei lühendata rahalise hüvitise kestust, samuti mitte juhul, kui loode ei vasta tsiviilseadustiku (Código Civil) artiklis 30 sätestatud tingimustele isiku staatuse omandamiseks, tingimusel et ta on viibinud ema üsas vähemalt 180 päeva.“

- 13 Ja kuninga dekree di 295/2009 artikli 26 lõikes 7, mis reguleerib isadushüvitist, on sätestatud:

„Isadushüvitist ei saa anda, kui laps või asendushooldusele paigutatud laps sureb enne töölepingu peatamise või puhkuse algust. Kui aga hüvitis on

määratud, ei võeta seda ära ka siis, kui laps või asendushooldusele paigutatud laps sureb.“

III Kohaldatav Euroopa Liidu õigus

14 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 157 on sätestatud:

„1. Iga liikmesriik tagab meestele ja naistele võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte rakendamise.“

2. Käesolevas artiklis mõistetakse tasu all harilikku põhi- või miinimumpalka või mõnd muud tasumoodust kas rahas või loonusena, mida töötaja töödandjalt oma töö eest otseselt või kaudselt saab.

Võrdne tasu ilma soolise diskrimineerimiseta tähendab, et:

a) ühe ja sama tükitööna tehtava töö eest arvestatakse tasu ühe ja sama mõõtühiku alusel;

b) ajatöö eest ühel ja samal töökohal on ühesugune tasu.

3. Seadusandliku tavamenetluse kohaselt ja pärast konsulteerimist majandus- ja sotsiaalkomiteega võtavad Euroopa Parlament ja nõukogu meetmeid, et tagada meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte, sealhulgas võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte kohaldamine tööhõive ja elukutse küsimustes.

4. Pidades silmas meeste ja naiste täieliku ja tegeliku võrdõiguslikkuse tagamist tööasjus, ei takista võrdse kohtlemise põhimõtte ühtki liikmesriiki säilitamast või võtmast meetmeid, mis sätestavad erilised eelised, et hõlbustada alaesindatud sool tegutsemist oma kutsealal ja ära hoida või heastada halvemusi tööalases karjääris.“

15 Arvesse tuleb võtta ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2006. aasta direktiivi 2006/54/EÜ meeste ja naiste võrdsete võimaluste ja võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta tööhõive ja elukutse küsimustes.

16 Selle direktiivi artikkel 5 keelab diskrimineerimise ja sätestab:

„Ilma et see piiraks artikli 4 kohaldamist, välistatakse otsene või kaudne sooline diskrimineerimine kutsealastes sotsiaalkindlustusskeemides ning eelkõige siis, kui kõne all on järgmine:

a) kõnealuste skeemide ulatus ja neile ligipääsu tingimused;

b) sissemaksekohustus ja sissemaksete arvutamine;

- c) hüvitiste arvutamine, sealhulgas abikaasa või ülalpeetavate puhul täiendavate hüvitiste arvutamine, ning hüvitiste saamise õiguse kestuse ja säilitamise tingimused.“
- 17 Selle direktiivi artiklis 9 on toodud diskrimineerimise näited, märkides lõikes 1, et:
- „Võrdse kohtlemise põhimõttega vastuolus on sätted, mis lähtuvad kas otseselt või kaudselt soolisest kuuluvusest, selleks et:
- (...)
- e) luua töötajatele hüvitiste määramiseks või piiramiseks soolisest kuuluvusest lähtudes erinevad tingimused.“
- 18 19. detsembri 1978. aasta direktiivi meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte järkjärgulise rakendamise kohta sotsiaalkindlustuse valdkonnas (79/7/EMÜ) teises ja kolmandas põhjenduses on öeldud:
- „Võrdse kohtlemise põhimõtet sotsiaalkindlustuse valdkonnas tuleks esmalt rakendada riiklikes sotsiaalkindlustusskeemides, mis pakuvad kaitset haiguse, invaliidsuse, vanaduse, tööõnnetuste, kutsehaiguste ja töötuse puhul ning sotsiaalabis, kuivõrd see on ette nähtud eespool mainitud skeemide täiendamiseks või asendamiseks; võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamine sotsiaalkindlustuse valdkonnas ei piira nende sätete kohaldamist, mis käsitlevad naiste kaitset seoses raseduse ja sünnitusega; selles suhtes võivad liikmesriigid vastu võtta erisätteid naiste kohta, et kaotada ebavõrdne kohtlemine.“
- 19 Selle direktiivi artiklis 1 on sätestatud:
- „Käesoleva direktiivi eesmärk on sotsiaalkindlustuse valdkonnas meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte (edaspidi „võrdse kohtlemise põhimõte“) järkjärguline rakendamine artiklis 3 ettenähtud sotsiaalkindlustuse ja muu sotsiaalkaitse valdkondades.“
- 20 Direktiivi 79/7 artikli [3 lõikes] 2 on sätestatud:
- „Käesolevat direktiivi ei kohaldata toitjakaotus- ega perehüvitisi käsitlevate sätete suhtes, välja arvatud perehüvitiste puhul, mis on määratud lõike 1 punktis a nimetatud juhtudel makstavate hüvitiste suurendamise teel.“
- 21 Direktiivi 79/7 artikli 3 lõikes 1 on sätestatud:
- „Käesolevat direktiivi kohaldatakse:

a) riiklike sotsiaalkindlustusskeemide suhtes, mis pakuvad kaitset järgmistel juhtudel:

- haigus,
- invaliidsus,
- vanadus,
- tööõnnetused ja kutsehaigused,
- töötus.“

22 Direktiivi 79/7 artiklis 4 on sätestatud, et:

„1. Võrdse kohtlemise põhimõte tähendab, et puudub igasugune otsene või kaudne sooline diskrimineerimine, eriti seoses perekonnaseisuga, ning eelkõige siis, kui kõne all on:

- skeemide ulatus ja

neile ligipääsu tingimused,

- sissemakse kohustus ja sissemaksete arvutamine,
- hüvitiste arvutamine, sealhulgas abikaasa ja ülalpeetavate puhul suurendatava hüvitise arvutamine, ning hüvitise saamise õiguse kestuse ja säilitamise tingimused.

2. Võrdse kohtlemise põhimõte ei piira nende sätete kohaldamist, mis käsitlevad naiste kaitset seoses raseduse ja sünnitusega.“

23 Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 23 on sätestatud:

„Naiste ja meeste võrdõiguslikkus tuleb tagada kõikides valdkondades, kaasa arvatud tööhõive, töö ja palk.

Võrdõiguslikkuse põhimõte ei takista säilitamast või võtmast meetmeid, mis annavad alaesindatud soole erilisi eeliseid.“

IV Inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon, sõlmitud Roomas 4. novembril 1950

24 Konventsiooni artiklis 14 on ette nähtud:

„Konventsioonis sätestatud õiguste ja vabaduste kasutamine tagatakse ilma mingi diskrimineerimiseta selliste tunnuste alusel nagu sugu, rass, nahavärvus, keel, usutunnistus, poliitilised või muud veendumused,

rahvuslik või sotsiaalne päritolu, rahvusvähemusse kuuluvus, varanduslik, sünni- või muu seisund.“

V Euroopa Liidu Kohtu otsused

25 Kohtuasjas C-450/18 märkis Euroopa Liidu Kohus järgmist:

„42 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt seisneb diskrimineerimine erinevate eeskirjade kohaldamises võrreldavatele olukordadele või samade eeskirjade kohaldamises erinevatele olukordadele (13. veebruari 1996. aasta kohtuotsus Gillespie jt, C-342/93, EU:C:1996:46, punkt 16, ja 8. mai 2019. aasta kohtuotsus Praxair MRC, C-486/18, EU:C:2019:379, punkt 73). [Punkt 43:] Järelikult tuleb kontrollida, kas põhikohtuasjas vaidlusalustes riigisisestest õigusnormides ette nähtud meeste ja naiste erinev kohtlemine puudutab isikute kategooriaid, kes on võrreldavas olukorras.

[...]

44 Olukordade võrreldavuse nõue ei eelda mitte seda, et olukorrad oleksid identsed, vaid üksnes seda, et need oleksid sarnased (26. juuni 2018. aasta kohtuotsus MB (soovahetus ja vanaduspension), C-451/16, EU:C:2018:492, punkt 41 ja seal viidatud kohtupraktika).

45 Olukordade võrreldavust ei tule hinnata mitte üldiselt ja abstraktselt, vaid spetsiifiliselt ja konkreetselt, võttes arvesse kõiki asjaolusid, mis neid olukordi iseloomustavad, ning lähtudes eelkõige kõnealuse eristamise kehtestanud riigisiseste õigusnormide esemest ja eesmärgist; vajaduse korral tuleb arvestada selle valdkonna põhimõtteid ja eesmäärke, kuhu need riigisisest õigusnormid kuuluvad (26. juuni 2018. aasta kohtuotsus MB (soovahetus ja vanaduspension), C-451/16, EU:C:2018:492, punkt 42 ja seal viidatud kohtupraktika).

[...]

56 Sellega seoses nähtub Euroopa Kohus praktikast, et jättes liikmesriikidele õiguse säilitada või kehtestada õigusnorme, mille eesmärk on selline kaitse, tunnustab direktiivi 79/7 artikli 4 lõige 2 esiteks, et tulenevalt naiste ja meeste võrdse kohtlemise põhimõttest on põhjendatud kaitsta naise bioloogilist seisundit raseduse ajal ja pärast rasedust ning teiseks ema ja lapse erilist suhet sünnitusele järgneval ajal (vt seoses direktiiviga 76/207 selle kohta 12. juuli 1984. aasta kohtuotsus Hofmann, 184/83, EU:C:1984:273, punkt 25, ja 19. septembri 2013. aasta kohtuotsus Betriu Montull, C-5/12, EU:C:2013:571, punkt 62).“

VI Vaidluse kirjeldus

- 26 Töötajate üldseaduse artikkel 48 näeb üldiselt ette töölepingu peatamise nii bioloogilise ema kui ka muu vanema kui bioloogilise ema puhul.
- 27 Kuninga 6. märtsi dekreet 295/2009, millega reguleeritakse sotsiaalkindlustussüsteemi rahalisi hüvitisi seoses emaduse ja isadusega ning riskidega raseduse ja rinnaga toitmise ajal, laiendab hüvitist juhtudele, kus laps sureb enne sündi, tingimusel et ta on viibinud ema üsas vähemalt 180 päeva.
- 28 See näeb siiski ette erinevad tingimused hüvitise saamiseks kummalegi vanemale.
- 29 Kui emadushüvitist taotleb bioloogiline ema, on artikli 17 lõikes 3 sätestatud, et rahalise hüvitise kestust ei tohi lühendada, ilma et seal oleks ette nähtud muid nõudeid.
- 30 Kui aga hüvitist taotleb isa, on artikli 26 lõikes 7 sätestatud, et tema õigust hüvitisele ei saa tunnustada, kui laps sureb enne töölepingu peatumise või puhkuse algust.
- 31 Seega, kui mõlema vanema laps sureb enne sünnitust, annab Hispaania õigus bioloogilisele emale õiguse saada emadushüvitist nii, nagu laps oleks sündinud elusana, kuid keelab isale selle võimaluse.
- 32 Kuninga 6. märtsi dekreeidi 295/2009 põhjendustes ei ole sätestatud, mis on emaduspuhkuse laiendamise eesmärk juhtudel, kus laps ei ole sündinud elusana.
- 33 Tribunal Supremo (Hispaania kõrgeim kohus) on tõlgendanud seda sätet muu hulgas 19. oktoobri 2023. aasta kohtuotsuses nr 753/2023. Selle kohtuotsuses, jõuti pärast isadus- ja emaduspuhkuste eesmärgi analüüsimist järeldusele, et kuninga dekreeidi nr 295/2009 artikli 17 lõike 3 kohane hüvitis „on mõeldud ainult bioloogilise ema kaitsmiseks pärast sünnitust ja hoolimata sellest, et loode on sündinud surnuna, sest ikkagi on endiselt vaja taastada ja kaitsta ema tervist, kuigi kahjuks kaovad kohustused järglaste eest hoolitseda“.
- 34 Ja on lisatud, et „selline emadushüvitise ulatuse määratlus lähtub seega õiguslikest põhimõtetest ja parameetritest, mis on suunatud ainult ja eranditult ema – mitte ainult füüsilise – tervise kaitsele; ema seisab pärast sünnitust, mis järgneb vähemalt 180-päevasele rasedusele, silmitsi nende ebasoodsate asjaoludega, mis on täiesti erinevad nendest, mis on seotud laste hoolduse, järelevalve ja hooldusõigusega, mis õigustavad emaduslisatasu ja eeldavad tingimata lapse elusana sündimist“.
- 35 Kuna hüvitise eesmärk on tervise kaitse, tuleb seda mõistet mõista üldiselt, st füüsilise või bioloogilise tervise ja vaimse tervise mõõtmest lähtudes.
- 36 Nagu on tunnustatud vaimse tervise ja heaolu Euroopa pakti: tulemused ja edasine tegevus (avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas* 8. juulil 2011) punktis 9: „vaimne

heaolu on tervise ja elukvaliteedi oluline osa ning õppe-, töö- ja sotsiaalses elus osalemise võime eeldus“.

- 37 Ja kui eesmärk on kaitsta oodatud poja või tütre kaotanud isiku tervist, nii selle füüsilises kui vaimses aspektis, siis selle kohtu hinnangul on soovimatust kaotusest mõjutatud mõlema vanema tervis.
- 38 See kaotus mõjutab mõlema isiku töövõimet, nagu on rõhutatud käesolevas menetluses, kus bioloogiline isa oli ajutiselt töövõimetu, kuna see asjaolu mõjutas tema psüühilist tervist.
- 39 Seega on meil kaks võrreldavat olukorda (ema ja isa olukord), millele kohaldatakse kahte erinevat sätet (vastavalt kuninga 6. märtsi dekreeedi 295/2009 artikli 17 lõige 3 ja artikli 26 lõige 7), mis näevad ette erinevad õiguslikud lahendused kahele analoogsele olukorrale.
- 40 Nii on ette nähtud erinev kohtlemine, mis ei ole põhjendatud naise bioloogilise seisundi kaitsega raseduse ajal ja pärast rasedust ega naise ja tema lapse vaheliste suhete kaitsega rasedusele ja sünnitusele järgneval ajal.
- 41 See tähendab, et direktiivi 79/7 artikli 4 lõikes 2 sätestatud diskrimineerimiskeelu erand ei kohaldu.
- 42 Siinsel kohtul tekib tõlgendamisega seotud kahtlus, kas kuninga 6. märtsi dekreeedi 295/2009 artikli 17 lõige 3 ja artikli 26 lõige 7, kuivõrd nendega tunnustatakse õigust emadushüvitisele lapse surma korral enne sündi, tingimusel et laps oli ema üsas viibinud vähemalt 180 päeva, ja ei nähta ette isadushüvitist samadel asjaoludel, on vastuolus Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 157, Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikliga 23, direktiivi 2006/54/EÜ artikliga 5 ja artikli 9 lõike 1 punktiga e ning direktiivi 79/7/EMÜ artiklitega 1, 2 ja 4.
- 43 Sel põhjusel esitatakse käesolev eelotsuse küsimus.

RESOLUTSIOON

Esitada Euroopa Liidu Kohtule järgmine eelotsus küsimus:

Kas Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 157, Euroopa Liidu põhiõiguste harta artiklis 23, direktiivi 2006/54/EÜ artiklis 5 ja artikli 9 lõike 1 punktis e ning direktiivi 79/7/EMÜ artiklites 1, 2 ja 4 sätestatud võrdse kohtlemise ja soolise diskrimineerimise keelu põhimõtteid rikub riigisisene õigusnorm (täpsemalt kuninga 6. märtsi dekreeedi 295/2009 artikli 17 lõige 3 ja artikli 26 lõige 7), mis näeb ette emadushüvitise maksmise juhul, kui laps sureb enne sündi, kui loode on viibinud ema üsas vähemalt 180 päeva, ja ei näe ette isadushüvitise maksmist, kui laps sureb enne sündi, kui loode on viibinud ema üsas vähemalt 180 päeva?

[...]

[Menetluslikud lõpuvormelid ja kohtuniku allkiri]